Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 230. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 3, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ . ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 3-го ГРУДНЯ 1996 р. Ч. 230. РІК CIII.

Л. КУЧМА ПРИВІТАВ НАРОД З 5-ОЮ РІЧНИЦЕЮ РЕФЕРЕНДУМУ

Київ. — Президент Леонід Кучма привітав український народ з 5-ою річницею референдуму на підтвердження акту проголошення незалежности України і назвав головною причиною соціально-економічної кризи в державі незорганізованість суспільства.

Відзначивши історичну важливість всенародного голосування, на якому 90 відс. українських громадян проголосувало за незалежність України, Президент спробував проаналізувати, чому рівень життя в Україні після розвалу СССР погіршився. Ствердивши, що незалежній державі важко починати своє будівництво з нічого, він сказав: „Пропте, на моє тверде переконання першопричину нинішніх негараздів треба шукати в нас самих, у невикористаних як слід внутрішніх можливостях. Ми мали б сьогодні значно кращий стан справ, якби визначений п'ять років тому стратегічний курс було підкріплено необхідними механізмами практичного його здійснення".

Л. Кучма скритикував протистояння між політичними партіями та рухами і „амбіційними особистостями" номенклатури, яка бореться між собою за владу. „Там, де бракує політичної згоди і порозуміння, не може бути ладу в економіці, — сказав він. — Спроби переходу до ринкового моделю супроводжувалися такими зигзагами, такою непослідовністю і крайнощами, що мали здебільшого зворотній ефект".

Зазначивши, що на помилках треба вчитися, Президент сказав, що Україна повинна винести з минулого п'ятиліття принаймні три лекції. Першою лекцією, на його думку, є необхідність підтримання та зміцнення політичної стабільности, громадянського миру і спокою. Подруге, потрібно рішуче відмовитися від популізму, „який не дає і не може дати нічого, крім оманливих надій". Потретє, треба чітко організувати і забезпечити ефективне функціонування всієї системи державної влади.

„Давайте ж нарешті зрозуміємо усі разом і кожен зокрема: справжня державність — це не лише символіка, кордони та інші атрибути, хоча і вони необхідні та обов'язкові, справжня державність немислима без стабільної, розвиненої економіки, соціяльного благополуччя, без гідного життя громадян, — сказав Президент. — Пора вже відходити від

(Закінчення на стор. 3)

О. Мороз зустрівся з естонськими та польськими журналістами

Київ (УНІАР). — Голова Верховної Ради України Олександер Мороз зустрівся з групою польських і естонських представників засобів масової інформації.

На зустрічі йшлося про поширення НАТО на схід, відносини України з Европейським економічним співтовариством і країнами Балтії, ролю вільного ринку, проблеми власности на землю і безробіття в Україні, ситуацію в Білорусі, стан переговорів про Чорноморську фльоту тощо.

За словами голови українського парляменту, він розуміє добрі наміри президента Білорусі Олександра Лукашенка, але вважає, що „ситуація повинна розвиватися виключно на демократичній основі". О. Мороз запевнив, що Україна своїми інтересами не поступиться, але й не зачіпатиме інтересів інших країн.

Розподіл Чорноморської фльоти, за словами О. Мороза, проходить з великими труднощами, але „це треба довести до логічного завершення, тим більше тому, що на Чорному морі наші інтереси з Росією збігаються".

Щодо становища Соціялістичної Партії України (СПУ), яку він очолює, О. Мороз зазначив: „Ми сприймаємо реальність такою, якою вона є сьогодні, й деяка трансформація становища СПУ в сторону соціял-демократизму — це поклик часу". На запитання з приводу приватної власности на землю, голова парляменту сказав, що він є автором земельного кодексу і що право приватної власности на землю в Україні закріплено як у земельному кодексі, так і в 14-ій статті Конституції. Особисто він виступає „за партнерство держави з селянином заради ефективного використання земельних ресурсів", якщо не буде такого партнерства, то розмови про земельну реформу нічого не варті.

Торкаючись питання злочинности, О. Мороз висловив певність, що „мафіозні клани треба знищувати економічно, юридично, адміністративно і політично" і додав, що цим займаються структури виконавчої влади, „відстоюючи, правда, іноді при цьому і кланові інтереси".

З естонськими і польськими журналістами зустрівся також міністер екології України Юрій Костенко, який розповів про ситуацію на Чорнобильській Атомній Електростанції. Він також повідомив, що за оцінками міжнародних експертів, втрати колишнього СССР та країн, які виникли після його розпаду, оцінюються в 300 блн. дол., а сума, яку щорічно витрачає Україна зі свого бюджету на ліквідацію наслідків аварії на ЧАЕС, складає 1 блн. дол.

Студенти невдоволені С. Мілошевічем

Београд, Сербія. — Приблизно 10,000 студентів університету провели похід Београдом. Вони вимагали визнання перемоги кандидата опозиції на місцевих виборах до органів влади і пообіцяли чинити тиск у сербського президента Слободана Мілошевіча до того часу, доки він не погодиться визнати перемогу опозиції. Студенти також вимагали зрезиґнування ректора університету, який заявив у інтерв'ю державній телевізії, що нема жодних студентських демонстрацій.

Студенти заявляють, що рішення суду, які анулюють перемогу кандидатів опозиції на виборах в місцеві органи влади, „є атакою на основні принципи демократії". „Цей уряд не заслуговує нашого довір'я",— говориться в заяві студентів.

Переходячи перед будинком виборчої комісії, студенти жбурляли в нього рольки туалетного паперу.

Влада не зареагувала на демонстрацію. В середу відбулися повторні вибори, у яких, згідно з офіційними заявами, представники партії Мілошевіча дістали більше голосів. Це повідомлення розлютило опонентів Мілошевіча. В четвер, не дивлячись на холод і зливу, понад 100,000 демонстрантів вийшли на вулиці Београду, скандуючи „Слобо — тиран! Слобо — у відставку!" В іншому великому місті Сербії, Ніші, в демонстрації протесту брали участь 20, 000 демонстрантів.

НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ ДАЛІ ПАНУЄ ВОРОЖНЕЧА

Єрусалим, Ізраїль. — У минулі суботу і неділю в Єрусалимі, Ламаллягу, Наблюсі та інших районах західнього берега Йордану відновилися масові демонстрації протесту арабського населення. Араби вимагають негайного скасування блокади довкола палестинської автономії і звільнення з тюрем палестинських в'язнів.

Для розгінання демонстрантів ізраїльські вояки і поліціянти застосували сльозоточивий газ і гумові кулі. У Вифлеємі сутички мали особливо жорстокий характер, серед демонстрантів там є багато поранених. У Геброні відбулася масова вулична бійка між арабами і жидівськими поселенцями, ізраїльські вояки змогли розігнати ворогуючих тільки з допомогою водометів.

Згідно з ізраїльськими джерелами, тепер в тюрмах перебуває щонайменше 3,500 палестинців. Попередній уряд Ізраїля підписав угоду про звільнення в'язнів, однак з приходом до влади правих сил на чолі з Беньяміном Нетаняґу арабів не тільки не випустили з тюрем, але арешти тривають далі.

В інтерв'ю для агенства Ассошіейтед Пресс лідер палестинців Ясір Арафат сказав, що має намір звернутися до міжнародної спільноти з проханням, щоб вона змуси-

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

КРИМСЬКІ ДЕМОКРАТИ СУМУЮТЬ ЗА ПІНОЧЕТОМ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Демократична Партія Криму (ДПК) виступила із заявою, у якій засуджено злочинність в Україні, зокрема замах на керівника партії, депутата Симферопільської Міської Ради Володимира Кравченка, який водночас є головним архітектором міста, і вбивство депутата Верховної Ради України Євгена Щербаня. Керівники ДПК вимагають від Президента Леоніда Кучми запровадження в Україні елементів надзвичайного стану, подібного до режиму Авґусто Піночета в Чілє. На думку керівництва ДПК, саме таким шляхом Україна зможе прийти до демократії. Згадана партія представляє інтереси фармерів та представників дрібного бизнесу півострова.

НАГОРОДА ЗА ЯКІСТЬ

ДРОГОБИЧ. — Вдруге за два роки Золоту нагороду Европи за якість отримало акціонерне товариство „Галол", що випускає европейських стандартів моторні, трансмісійні, гідравлічні та компресорні мастила, повідомила 28-го листопада УНІАР. Рішення про присвоєння цьому підприємству такої престижевої міжнародної нагороди було ухвалено за підсумками опитування 13,000 підприємців з 112 країн.

ВИПУСТЯТЬ НОВИЙ МОДЕЛЬ ЛІТАКА

КИЇВ. — До кінця року Україна матиме новий пасажирський літак, який за комфортабельністю та іншими якісними показниками відповідатиме світовому рівню, повідомила 29-го листопада УНІАР, покликаючись на міністра машинобудівної промисловости Валерія Малєва. „Сьогодні зроблено неможливе. У грудні місяці буде закінчено його [літака] складання в цеху і він буде випущений на летовище для подальших своїх випробувань в усіх, абсолютно всіх напрямках", — сказав на нараді в Міністерстві Машинобудівної Промисловости В. Малєв. Міністер повідомив, що над новим моделем літака — АН-140 — працівники працюють у три зміни, що є рідкісним явищем у будь-якій галузі української економіки. За словами В. Малєва, літак за паливною ефективністю удвічі переважатиме всі ті літаки, які сьогодні використовує цивільна авіяція України.

БІЛЬШЕ ДБАЮТЬ ПРО ДОВКІЛЛЯ

ЗАПОРІЖЖЯ. — Підприємства міста почали більше дбати про охорону довкілля, повідомила 1-го грудня УНІАР, покликаючись на результати перевірки, яку здійснили депутати Міської Ради. Наприклад, запорізький феросплавний завод використав з максимальною користю 1.5 млн. гривень, виділених йому з позабюджетного фонду на вдосконалення технології виробництва і зменшення шкідливих викидів в навколишнє середовище.

КВИТКИ НА ПОЇЗД ПОДОРОЖЧАЮТЬ

КИЇВ. — Тарифи на пасажирські перевезення на залізничному транспорті мають зрости на 15 відс., повідомила 30-го листопада УНІАР, покликаючись на Міністерство Транспорту. Проєкт наказу, за яким нові тарифи буде затверджено в другій половині грудня, розглядає тепер Міністерство Економіки. На приміські пасажирські перевезення тарифи покищо залишуться незмінними.

МІСІЯ МВФ ЗАВЕРШИЛА ПРАЦЮ

КИЇВ. — Тут завершила свою працю в Україні місія Міжнародного валютного фонду (МВФ), очолювана Альбертом Нобелем. Прем'єр-міністер України Павло Лазаренко зустрівся з головою місії та віцепрем'єр-міністром України Віктором Пинзеником та ознайомився з результатами праці місії. Впродовж 10-ох днів експерти МВФ працювали над проєктом програми широкого кредитування України Міжнародним валютним фондом і приспішення структурних перетворень в державі. Програму обсягів допомоги Україні буде представлено 10-го грудня на заключній консультативній зустрічі країн-донорів у Вашінґтоні.

НЕ ШАНУВАВ ПАРТІЮ

КИЇВ. — Районна організація КПУ Шевченківського району Києва виключила зі своїх лав депутата Верховної Ради України, представника Президента в українському парляменті Ігоря Шарова. Як записано в ухваленому рішенні, його виключено „за невиконання положень статуту партії, за відмову працювати в парляментарній фракції комуністів, а також за неучасть у праці своєї партійної організації". Однопартійці зазначили, що в той час, коли І. Шаров „не встигав" виконувати свої обов'язки в лавах КПУ, Президент призначив його своїм представником у Верховній Раді.

ВИЙШЛА КНИГА ПРО АЛЛУ ГОРСЬКУ

КИЇВ. — Тут у Видавництві „Спалах" вийшла книга „Алла Горська. Червона тінь калини. Лист. Спогади. Статті". Збірник є першою книгою, присвяченою відомій громадській діячці, художниці Аллі Горській, яка загинула 1970 року в 28-річному віці від рук убивць із КҐБ. Частина матеріялів, що увійшли до збірника, публікується вперше. У книзі є чимало ілюстрацій, які характеризують і творчість А. Горської, і добу 60-их років.

ВІДБУВСЯ ПОМІСНИЙ СОБОР УАПЦ

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 26-го листопада, відбувся Помісний Собор Української Автокефальної Православної Церкви, у якому взяли участь понад 150 делеґатів від усіх єпархій України і деяких закордонних.

Собор затвердив рішення Архиєрейського Собору з 18-19-го жовтня про заборону в служінні Єпископа Ігоря (Ісіченка), про незаконність дій самого Патріярха Дмитрія та про обрання Митрополита Тернопільського і Волинського Василя (Бондарчука) на місцеблюстителя Святого Київського Патріяршого Престолу, оскільки ще в жовтні Патріярх Дмитро (Ярема) відмовився від виконання обов'язків Патріярха УАПЦ.

На соборі вирішено утриматися від обрання Патріярха до скликання Всеукраїнського Православного Об'єднавчого Собору.

Собор ще раз ствердив, що приєднання Київської Митрополії до Православної Церкви Московського Патріярхату у 1686 році було неканонічним і незаконним. Схвалено рішення про поїздку делеґації УАПЦ до Константинополя з метою клопотання про визнання УАПЦ канонічною. Учасники Собору підтвердили рішення Архиєрейського Собору з 11-го листопада про діялог з УПЦ КП про об'єднання.

Закрито перший бльок Чорнобильської АЕС

Чорнобиль (УНІАР). — Тут в суботу, 30-го листопада, в 10-ій годині 30 хв. вечора закрито перший енергетичний бльок Чорнобильської Атомної Електростанції, який розпочав свою працю 27-го вересня 1977 року.

Генеральний директор ЧАЕС Сергій Парашин пояснив, що зупинка бльоку ще не остаточна, оскільки Україна при цьому втрачає 4.5 блн. кіловатт годин і 2,000 робочих місць. Отже протягом року фахівці проведуть комплекс інженерних досліджень і ретельно обстежать всі механізми, щоб на випадок необхідности бльок можна було знову включити. Ресурс першого бльоку розраховний до 2007 року. У підписаному з країнами „великої сімки" меморандумі сказано, що бльоки ЧАЕС можуть працювати до 2000 року.

Президент України Леонід Кучма зазначив, що зупинка енергобльока дорого коштує Україні, а країни Заходу не поспішають з допомогою.

Міністер охорони довкілля Юрій Костенко вважає, що залишати ЧАЕС з одним працюючим третім бльоком небезпечно. Він нагадав про ситуацію, яка склалася минулої зими, коли на ЧАЕС працювало два енергетичні бльоки й під час великих холодів довелося з великими затратами включити гідроелектростанції Дніпровської каскади, щоб не допустити зруйнування всієї енергетичної системи. З огляду на можливість повторення подібної ситуації перший енергобльок має залишатися в резерві, щоб його можна було включити в разі гострої необхідности.

Водночас фахівці працюють над підготовою до пуску другого енергобльоку, зупиненого у 1991 році після пожежі. Проте другий енергобльок можна буде включити лише наприкінці 1997 року.

В оприлюдненій заяві Грінпіс висловлено підтримку рішення закрити перший енергобльок і

(Закінчення на стор. 3)

С. Головатий пропонує мораторій на смертну кару

Київ. — Виступаючи на семінарі, присвяченому скасуванню смертної кари, міністер юстиції Сергій Головатий сказав, що в Україні доцільно запровадити мораторій на виконання смертних вироків, так званий конституційний імператив, повідомила 28-го листопада УНІАР.

Звертаючись до учасників семінару, який організували Комітет з правних питань і прав людини Парляментарної асамблеї Ради Европи і Міністерство Юстиції України, С. Головатий зазначив, що повне скасування смертної кари не викликає загального схвалення в українському суспільстві і тому варто її покищо зупинити тимчасово.

За словами міністра юстиції, засудження особи до смерті за вчинення злочину підриває моральні вартості суспільства. С. Головатий переконаний, що застосування смертної кари є несумісним з розбудовою післякомуністичних держав на основі принципів верховенства права і справедливости. Він наголосив, що Україні потрібно позбутися всього того, що відкидає її у минуле і стоїть на заваді до існування держави як повноправного і надійного партнера у складі Ради Европи.

Голова постійної Комісії Верховної Ради у закордонних справах і зв'язках з СНД Борис Олійник сказав, що Україна ще не готова до повного скасування смертної кари. „Якби вдалося переконати кримінальних авторитетів не виносити і не виконувати смертні вироки хоча б на летовищі, я виступив би за скасування смертної кари хоч завтра", — підкреслив він, маючи на увазі вбивство депутата Євгена Щербаня, яке троє невідомих здійснили на Донецькому летовищі на початку листопада.

(Закінчення на стор. 3)

У Філядельфії відбудеться презентація англомовної енциклопедії

Філядельфія. — Тут в приміщеннях Українського Освітньо-Культурного Центру відбудеться в суботу, 7-го грудня, о год. 4-ій по полудні, презента-ція англомовної українсь-кої енциклопедії.

Імпреза, яку влаштовує Осередок Праці НТШ у Філядельфії під головуванням д-ра Ярослава Залісцького, буде вести його голова. Участь візьмуть: головний редактор енциклопедії д-р Данило Гузар-Струк, д-р Святослав Трофименко, мгр Володимир Баранецький, голова Ради ККДУ та Українського Інституту Америки, а вечором вестиме д-р Олекса Біланюк.

Презентація цієї англомовної гасловоі енциклопедії України під кличем „Енциклопедія 2000 року" має на цілі, яка повинна зацікавити широку українську громаду у Філядельфії та околиці. Учасники вечора матимуть змогу оглянути також виставку енциклопедичних серій.

В АМЕРИЦІ

УРЯДОВІ ЧИННИКИ В ЗСА розглядають можливість краще контролювати і зменшувати занечищення повітря, яке шкодить дітям, астматикам і старшим віком особам. Стверджено, що дотеперішні вимоги для втримання занечищення озоном, як найбільше шкідливого для здоров'я, не є достатнє та його треба змінити або поправити. Розгорнулася широка дискусія, що є важливіше та що коштує більше — лікувальні засоби для тих, що хворіють від занечищення повітря, чи технічні улiпшення.

В ОКОЛИЦІ НЮ ЙОРКУ, ДЕ тепер постійно збільшується число китайських імігрантів, росте також число суботніх шкіл для дітей, яких батьки бажають, щоб вони вчилися писати та читати по-китайському. В останніх часах зайшла однак дискусія та непорозуміння поміж суботніми школами, які навчають традиційне китайське письмо, з тими, в яких батьки вимагають навчання упрощеного писання. Як пояснюють китайські учителі, тут не йдеться про те, який спосіб писання кращий, а радше це є політичне та соціяльне питання, яке вимагає тепер розв'язки.

У СВІТІ

В АЛЬЖИРІ ПІСЛЯ П'ЯТИ років неспокоїв і громадянської війни відбулися вибори, в яких більшістю голосів прийняли нову Конституцію, що своїм змістом узаконить стремління населення до демократичного устрою. Нова Конституція забороняє політичні партії ісламу і дає нові сильні права президентові та закріплює підтримувану військовими силами олігархію, яка панувала в Альжирі від часу її відділення від Франції у 1962 році.

КОМАНДУЮЧИЙ ВІЙСЬКАМИ Організації Об'єднаних Націй, що стаціонують в Африці для допомоги біженцям, отримав від місцевих повстанців дозвіл доставити харчі для східного Заїру, де тисячі утікачів гине з голоду. Командир-канадієць генерал Моріс Барiл зустрівся із командиром повстанців та отримав тимчасовий дозвіл на доставу харчів, однак він заявив журналістам, що не є певний, чи обіцянка буде дотримана. Міністер закордонних справ Канади повідомив, що від п'ятниці, 29-го листопада буде засідати в Оттаві міжнародна комісія, щоб розглянути дальшу долю світової помочі утікачам в Заїрі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Українсько-польські взаємини

Останнім часом відчутно змінилося наставлення до України з боку керівництва Польщі.

Під час недавнього відвідання Варшави міністер оборони України Олександер Кузьмук довідався від міністра національної оборони Станіслава Добжанського, що в той самий час президент Польщі Олександер Квасневський у Лондоні, Великобританія, під час виступу в Королівському інституті закордонних справ закликав керівництво НАТО підписати з Україною такий же договір про партнерство, який передбачається підписати з Росією.

О. Кузьмук висловив вдячність президентові Польщі за його "сприяння інтеграції України в європейські структури". Пізніше, під час зустрічі з Квасневським, президент Польщі зазначив, що в його особі Україна має доброго адвоката. На думку Квасневського, процеси підписання договорів з Україною і Росією повинні йти паралельно, оскільки і Україна, і Росія мають увійти в систему європейської безпеки.

Польща активно готується до вступу в НАТО, але не забуває про Росію, яка все ще виявляє агресивність і політика якої непередбачувана. Тому президент Польщі розглядає членство в НАТО дещо інакше, ніж керівництво України. Квасневський вважає, що треба рахуватися і з негативними явищами процесу, тобто з можливим розміщення ядерної зброї на території нових членів НАТО. Водночас Квасневський підкреслив, що розміщувати ядерну зброю в Польщі покищо немає потреби. Йдеться лише про приєднання Польщі до НАТО і покищо ніхто не пропонував розмістити ядерну зброю на польській території, хоча в майбутньому, на думку Квасневського, такі пропозиції можуть бути.

Міністер національної оборони Польщі Станіслав Добжанський під час зустрічі з Кузьмуком наголосив, що незалежно від того, буде Польща в НАТО чи ні, її дружнє ставлення до України не зміниться.

Зауважив потепління в українсько-польських відносинах і амбасадор України в Польщі Петро Сардачук. За його словами, почастішали обміни між науковцями, мистецькими колективами, влаштовуються фестивалі та інші культурні заходи. А під час відвідин Польщі українськими урядовцями господарі завжди підкреслюють, що їхня держава зацікавлена мати в особі України партнера не лише політичного, але й економічного. Такі ж настрої панують і серед польських підприємців, які вважають Україну найліпшим ринком збуту, оскільки в Україні виробництво ще загальмоване, а в Польщі воно вже іде швидкими темпами. Власне, польські товари вже проторували собі дорогу в Україну, особливо з прикордонних районів. Наприклад, за 25 кілометрів від кордону на люблінській трасі красується великий щит з написом "Карінктони", тобто крісла, обиті оксамитом. Володар придорожньої меблевої крамниці вже три роки продає меблі українським покупцям. А ті, в свою чергу, продають їх в різних областях України і мають від цього заробіток. Особливою популярністю серед українських покупців користуються меблі для віталень під назвою "Вікторія". Неохоче купують лише з червоною обивкою, а інші кольори беруть із задоволенням, розповідає власник меблевої крамниці. У Пясках усі придорожні будівлі винайняв інший торгівець "карінктонами", а володар люблінського торгового центру "Адекс" продає меблі для передпокою. Вони знають, що цей бізнес протримається ще рік, або трохи більше, бо у Львові німці споруджують меблеву фабрику і українці вже починають вивозити з Польщі велюр — готуються до випуску власної продукції.

У Львові вже двічі засідав Консультаційний комітет президентів України і Польщі, створений після державної візити Л. Кучми до Варшави в червні 1996 року. Цей комітет збиратиметься чотири рази на рік і працюватиме на поглиблення українсько-польського діялогу про стратегічне партнерство.

Обидві держави постраждали від тих самих загарбників, були союзниками в Другій світовій війні та в боротьбі з російською большевицькою імперією. Україна і Польща раділи одна за другу після визволення з комуністичного ярма. А сьогодні обидві держави прагнуть інтегруватися в європейські структури і жити в мирі з сусідами.

Польща звільнилася раніше і тому вона випередила за розвитком інші після совєтські держави. Там навіть уже визріли до примирення вояків совєтських з національними, усім загиблим віддають однакову шану, не залежно від того, на чиїй стороні воював за батьківщину і на якому цвинтарі похований — католицькому чи православному.

Найближчим і найнадійнішим союзником своїм Польща сьогодні бачить Україну, а польські політики нині часто цитують Пілсудського, який свого часу підкреслював, що без незалежної України не може бути незалежної Польщі.

Григорій Ощипко

Читаючи спомини П. Судоплатова

На головній брамі горезвісного табору Соловки ще з 20-их років висів такий напис: „Железной рукой загоним человечество к счастью". Невідомо, чи цей напис зродився спонтанно в голові якогось чекіста, чи може думка над ним ціка екіпа нових можновладців щойно посталого режиму. Важне, що в ньому висловлена мефістофільська претенсія таких людей як Судоплатов, Берія, Сталін і їм подібних, а навіть претенсія цілого російського народу, що у своєму месіянізмі поставив собі за мету силою ущасливити людство.

Від утопії — до злочинів

Ідея месіянізму сама в собі може і не є злою, якщо він обіцяє принести добро іншим народам випробуваними і перевіреними на собі вільними методами, які дійсно ведуть до добробуту, свободи і щастя людини. Та інакше воно було у випадку Росії, в якій після упадку царату відкрився шлях для таких авантюрників, як Ленін, який вхопився за зовсім свіжу і неперевірену ідею марксизму, що у своєму зародку опиралася на насильство та утопічне гасло „визволення світового пролетаріяту". І так почалась побудова соціялізму, що мав допровадити до комунізму і створення раю на землі. А щоб цього досягти, потрібно було знищити усі старі форми людських відносин і створити нові соціяльно-економічні механізми людського співжиття.

І почалася ця побудова свавільними методами, практикою „грабуй награбоване", і з'явилися „вороги народу", яких треба було знищити, бо вони противились створенню людського щастя, „нового раю на землі", і стояли на перешкоді владі „світового пролетаріяту", в якому Росія була б прикладом до наслідування для цілого світу.

Серед таких обставин з'являються тисячі „лжеідеалістів", готових жертвувати своїм життям для осягнення нової утопії, а серед них і Павел Судоплатов, який вбивство і злочин підносить на позем геройзму.

Йому судилося бути організатором і виконавцем найважливіших політичних вбивств у сталінську добу. Ось декілька найбільше знаних осіб, що загинули з рук Судоплатова: Євгеній Міллер, голова Російської військової унії (Париж, 1937), полк. Євген Коновалець (Роттердам, 1938), Лев Троцький (Мехіко, 1940), А. Шумський (Саратов, 1946), Єпископ Т. Ромжа (Ужгород, 1947). Судоплатов був замішаний в такі українські справи, як арешт д-ра К. Левицького, В. Горбового, допит Е. Матвійка, коли він був скинений з англійського літака в Україні в 1951 році, та інше. Він також один з головних організаторів викрадення з ЗСА секретів атомової бомби.

Кат мав себе за патріота

Багато політичних діячів писали свої спомини, коли вже відійшли від влади. Серед найбільш відомих є спомини В. Черчілля, ген. Ш. Де Голля, през. Р. Ніксона, але це, мабуть, перший раз, що спомини видав професійний вбивник, який понад 35 років виконував „особливі завдання" (спешел тескс) для ГПУ, НКВД, КҐБ, і в тих споминах зробив себе героєм за здійснення кривавих злочинів. Спомини Судоплатова появилися в англійському перекладі в 1994 році і в них немає жодного натяку на прояви сумління, каяття — навпаки, в них відчувається гордість за вірну службу для „родіни — СССР". Цей факт можна також вважати питомим для народу, якому служив Судоплатов, хоча народився він в Україні, в Запорізькій області, і його батько був українець.

В деяких місцях Судоплатов перетягає струну свого геройства. Він згадує, що здобув собі таке довір'я полк. Е. Коновальця, що той перекомендував його на курси українських терористів у Ляйпціґу, на яких він пробув три місяці. Однак люди, що жили в той час в Ляйпціґу, твердять, що жодних курсів в той час там не було. В справі вбивства полк. Е. Коновальця дивує факт, що провід ОУН не знав, до появи споминів Судоплатова, хто виконав замах. Смерть ген. Р. Шухевича також представлена Судоплатовим неправдиво. Він описує (ст. 256), що Шухевича оточили в одній кооперативній крамниці, і не подає місцевости. Шухевич мав би кинути дві гранати і разом з двома охоронцями-жінками хотів прорватися, але згинув у бою. Згинуло також двох російських офіцерів. Тим часом від очевидців знаємо, що Шухевич був оточений у приватному домі.

Діяльність і служба Судоплатова збігаються з роками влади Сталіна. Коли прийшла хрущовська „відлига" і припинено „особливі завдання", забракло роботи для людей типу Судоплатова. Мало того, після ліквідації Берії його арештують як близького його співробітника. Після п'яти років слідства Судоплатова засуджують на 15 літ тюрми. Іронія долі, збіг обставин, чи Божа справедливість — так чи інакше, але той, хто сіяв смерть всередині і назовні СССР, сам опинився за ґратами. Свій вирок він відбув повністю і вийшов на волю в 1968 році. Судоплатов помер у Москві в 1996 році у віці 89 літ. Пережив він режим Брежнєва і Горбачова та перші п'ять років російської псевдо-демократії, але не змінився, не покаявся і не перестав бути комуністом. На думку Судоплатова, крах комунізму прийшов не тому, що він опирався на фальшивих засадах, але через некомпетентність його лідерів. Люди типу Судоплатова не здатні покаятись, навіть якщо можуть припустити думку про вищість демократії над диктатурою. Не дозволяють медалі, приятелі і людська гордість. Покаятись означало б заперечити свої вчинки, свої „досягнення", свій „геройзм". А таких людей, тільки меншого калібру, в Україні і Росії — сотні тисяч. І доки вони не залишать цей світ, тяжко буде говорити про демократію, реформи і державотворення. Своїми спогадами, своєю тугою за минулим, а подекуди своїми діями вони спиняють процес оздоровлення від комунізму і відродження суспільства на здорових людських і моральних засадах.

Це не повинно повторитись

Марксизм і комунізм поставили у своїх засадах аморальність, деспотизм і найбільш нелюдський метод: ціль оправдує засоби. Протягом 70 років вони виховували на тих засадах молоде покоління, впихаючи йому в голови облудні кличі побудови „нового суспільства". І жниво такого виховання збираємо сьогодні. Це упадок моралі, погоня за дешевим заробітком, життя тільки для власної вигоди.

Боротьба добра і зла — це вічна проблема людства. Вона завжди існувала, існує і буде існувати. Проблема лише в кількості. В здоровому демократичному суспільстві Судоплатови є винятками, а в комуністичному суспільстві вони стають правилом. Коли вбивство і злочин висуваються на рівень державного геройзму і нагороджуються медалями, населення, головно молодь, втрачає поняття добра і зла і створює собі фальшиву ієрархію вартостей і людських відносин. Скоріше чи пізніше таке суспільство мусить завалитися, як завалився СССР. Нові державні, економічні та моральні перетворення, що мають тепер місце на українській землі, ведуться для того, щоб у майбутньому у нашому народі не було більше Судоплатових.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Дещо про запрошення на Конґрес УККА

Йдеться тут про відкритий лист голови УККА д-ра Аскольда Лозинського до міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка з 17-го жовтня 1996 року, який був розданий на Конґресі УККА і поміщений й „Національній Трибуні" з датою 10-го листопада 1996 року.

У листі сказано, що „з різних джерел нам (тобто УККА) стало відомо, що є „тиск" з боку деяких осіб і груп з діяспори, щоб Ви не приймали участі (у 17-му Конґресі УККА), бо Ваша присутність провалить намагання об'єднати українську спільноту в США".

Поміж особами, які впливали на міністра Удовенка, подано Євгена Стахова і Романа Барановського та інших.

Поминаючи багато неправдивих стверджень у повищому листі д-ра А. Лозинського, стан справи такий: в останніх днях травня 1996 року Є. Стахів, перебуваючи в Києві, у зустрічі з міністром Г. Удовенком поінформував його про хід переговорів з представниками УККА, що почалися 15-го квітня 1996 року, і запросив його на Надзвичайні збори об'єднаної громадської централі, коли переговори успішно закінчаться. Повернувшись до Ню Йорку, Є. Стахів поінформував амбасадора України в ООН Анатолія Зленка про зустріч і розмову з міністром Г. Удовенком. Коли ж переговори затягнулися, Є. Стахів повідомив про це міністра Г. Удовенка при нагоді його короткого перебування в консуляті в Ню Йорку в останніх днях вересня 1996 року. Цій розмові з міністром Удовенком прислуховувався також генеральний консул України Віктор Крижанівський.

Тут цитуємо лист Р. Барановського до міністра Г. Удовенка з 5-го жовтня 1996 року: "Почуваємось до обов'язку повідомити Вас, що переговори між представниками УККА і УАКР у справі створення одної громадської централі в ЗСА ще не завершені. Як довго існують дві громадські централі в ЗСА, уважаємо, що присутність представника Уряду України на конгресі одної з централь була б не тільки виявом погодження на „статус кво", але й поглибило б непорозуміння в громаді. Ми віримо, що об'єднання в одну громадську централю згодом прийде, бо цього вимагає дух часу і теперішня ситуація. Тоді присутність представника Уряду України на конвенції вже об'єднаної громадської централі була б дуже побажана й корисна".

Нам невідомі джерела „тиску", про які згадує д-р А. Лозинський в листі, а цитата листа Р. Барановського говорить сама за себе.

Календар офіційних виступів міністра Г. Удовенка постійно міняється з дня на день, а 17-го жовтня 1996 року він перебував на важливих нарадах у Москві.

Вважаємо за доцільне і потрібне в ім'я правди подати це вияснення до відома громади.

Роман Барановський і Євген Стахів

Дора Рак

Поступ жінок за 20 останніх років

У програму річних нарад Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй продовж двадцяти літ постійно входить окрема точка „Поступ жінок", а цього року ще й із спеціяльною увагою до декларації і плятформи Акції, прийнятих на четвертій Світовій жіночій конференції в Пекіні у вересні 1995 року.

Ці питання розглядає спершу Третій комітет Генеральної асамблеї, який приймає звіти делегатів держав відносно поступу жінок і зменшення дискримінації, переводить дебати та уважає проєкти резолюцій з напрямними на майбутнє. Між іншим, у програмі цього комітету (для справ соціяльних, гуманітарних і культурних) є цілий ряд інших справ, що відносяться до світової соціяльної ситуації (бідности, безробіття, злочинів, занечищення довкілля і т. д.), проблем молоді, старших осіб, немічних, родини; прав дітей, втікачів, автохтонного населення, расизму, людських прав та загальних гуманітарних проблем.

Тож комітет інтенсивно працює понад три місяці. Важливе місце в його діяльності займає саме точка „поступу жінок", за якою пильно слідкують численні недержавні організації ООН, серед який є також активні представниці Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) — єдиної української НДЖО, акредитованої в ООН.

Є країни, де поступ жінок гальмований різними перешкодами — закоріненими традиціями, пересудами і віруваннями, столітніми звичаями, часто з відкликом до релігійних принципів (наприклад, постанов Корану в ісламських державах), також в наслідок крайнього політичного устрою, де нема пошани для людських, в тому числі й жіночих, прав, часто з покликанням на тяжке економічне становище країни.

Але є держави, де поступ йде, хоч і повільно. На міжнародному форумі щораз більше жінок-амбасадорів, в урядах вони все частіше дістаються на вищі пости — навіть міністрів; для справ жінок і дітей та родини є окремі міністерства (Україна, Маляві та ін.). Знову ж окремі комісії дбають про соціяльний захист жінок, плянування родини (для регулювання приросту населення в азійських країнах), а головне — впливають на осягнення повної рівноправности жінок і чоловіків, при допомозі відповідних законів у всіх галузях суспільного життя. Важливу ролю здійснюватимуть крайові державні комітети, створені згідно із зобов'язаннями держав, прийнятими в Пекіні. Завданням національних НДЖО, громадських жіночих організацій, що знають проблеми і потреби жінок, є подавати свої суґестії і проєкти для поправи ситуації. В тій системі і СФУЖО має своє призначення: пристосувати свою програму до змінених умов.

Як далеко зайшов „поступ жінок" протягом двадцяти літ, починаючи від Міжнародного року жінки і першої Світової жіночої конференції ООН в Мехіко Сиґі у 1975 році? Відтоді відбулись ще конференції, що йшли під кличем „рівноправність, розвиток, мир" — в 1980 році у Копенгагені, а в 1985 році в Найробі, яка закінчила „Декаду жінки" (1976-1985), і ця остання, четверта, — у Пекіні в 1995 році, де підсумовано усі попередні домагання і зібрано в один документ (декларація і плятформа Акції). Над їх виконанням наглядає Комісія ООН для статусу жінок, якої 41-ша сесія відбудеться в березні 1997 року, з окремою увагою до групи питань з ділянки освіти жінок, їхнього місця на провідних становищах та в економічній структурі, та їхньої ролі у збереженні довкілля для охорони здоров'я населення.

Наради у Третьому комітеті показали, що майже всі країни мають ряд спільних проблем, як от дискримінація в шкільництві, якщо йдеться про дівчат (пригадаймо наші передвоєнні умови, коли зі села посилали лише хлопців на науку до міст); насилля над жінками і дітьми, шкідливі умови праці жінок і малолітніх дітей, торгівля жінками і дітьми для проституції, ангажування малолітніх у збройні відділи, а ще в деяких країнах, переважно в африканських, далі практикують жорстокі ритуальні забіги на дівчатках (генітальна мютиляція).

Усі ці проблеми мусять турбувати світ. Як же довго ще чекати на справжній поступ жінок? Слушно завважила одна із делегаток, що рівноправність жінок і забезпечення їхніх основних людських прав не осягнеться лише деклараціями, конвенціями чи законами, а треба натиску міжнародної опінії в системі ООН та змін у наставленні, філософії даної суспільности, а часто і самих жінок, щоб позбутися стереотипного способу думання.

Формально в ООН є кілька установ, яких завданням є спряти поступові жіноцтва у світі. Це Дивізія для поступу жінок в секретаріяті ООН, Комісія статусу жінок при ЕКОСОК, та дві автономні: ЮНІФЕМ (Фонд для розвитку жінок) та ІНСТРО (Міжнародний інститут для дослідів і вишколу жінок), які працюють на добровільних дотаціях держав.

Тепер вже й більшість інших агенцій ООН включають проблеми жінок у свої програми (ЮНЕСКО, ЮНІСЕФ, Світова організація здоров'я, Міжнародна організація праці та ін.)

Про ситуацію жінок в Україні у Третьому комітеті говорила Олександра Савченко, заступник міністра освіти України. Вона прилучилась до поглядів інших делегаток, що є подібні проблеми жінок усюди, але вважає, що участь у конференції в Пекіні (це була перша

(Закінчення на стор. 3)

Ще про культуру

О-КА у коментарі „Про культуру і знання" порушила преважну проблему, а в цікавому коментарі, "Про свято, що зароджує страх, а не радість", знову підкреслила один аспект цієї проблеми („Свобода", 26-го жовтня і 2-го листопада). Ствердивши, що „ці хворобливі спалахи субкультури, на жаль, дійшли вже і туди" (тобто в Україну), та що „ми тепер загально переживаємо девальвацію культурних знань, байдуже, де знаходимося", вона ставить питання: „Де той опір? Хто береться тепер розв'язувати проблеми культури і знання ментальности молодого покоління?"

Відповідь на перше питання: опір іде по цілій Америці. Відповідь на друге питання: багато людей береться розв'язувати ці питання. Вже ж бо від довшого часу в американській пресі говориться про культурну війну. От як писав про це у 1995 році Джанатан Ярдлі у рецензії на працю Ліни Чені: „Мало є чого у короткому огляді Ліни Чені культурних війн, про що студенти цих конфліктів не чули чи не читали... Це один із багатьох прикрих і тривалих спадків 1960-их років, що багато виховного й інтелектуального апарату є тепер у руках мужчин і жінок, які залишилися навічно позначені тим жахливим часом. Це люди, які вірять, що З'єднані Стейти є імперіялістичні, расистські і зовсім не здібні бути справедливими; це люди, які вірять, що немає правди і дійсности, а тільки релятивізм; це люди, які вірять, що завданням виховання є ідеологічне полокання мізків, а завданням науки — покладати під це основу... Фактом є, що все те, що тепер уважається інтелектуальним шиком, намагається підкопати майже всі переконання, на яких базується наша культура і наша країна". („Вашінґтон Пост", Бук ворлд, 22-го жовтня 1995 р., стор. 3).

Рік раніше Мортімер Зукерман, головний редактор „Ю. С. ньюз енд Ворлд Ріпорт", ляментував у наголовку коментаря, поміщеного у цьому тижневику: „Де поділися наші вартості?" А у тексті він стверджував, що „три із кожних чотирьох американців уважають, що ми є у моральному і духовому занепаді" (8-го серпня 1994 р. стор. 88). А нині? Ось що стверджує Роберт Р. Райлі, голова Комітету західної цивілізації: „Атака Боба Дола на Голливуд, оборона Биллом Клінтоном абортів і обговорювання Конґресом закону про оборону подружжя — все це вказує, що культура війна є у повному розпалі" („Нешенел Рівю", 25-го листопада, 1996 р. стор. 60).

Конкретні заходи? „Для родичів, яким тяжко переглядати кожну телевізійну програму, приходить поміч. Щойно сформований Національний інститут для медії і родини у Мінneаполісі розробляє детальну систему оцінок" (Воррен Річі, "Угрупування вербує родичів для поборювання насильства на телевізії; генеральні прокурори осуджують вплив медії, „Крищен Саєнс Монітор", 14-го листопада 1996 р., стор. 3).

А от ще з-поза Америки. Іформує Александер МекЛінд: „Британія розпочала кампанію на трьох фронтах, щоб обмежити рівень насильства і відвертого сексу на телевізії і в домашніх відео-камерах... Турбота посилилась з убивством останнього березня 16 дітей передшкілля і їхньої учителькиі/.../ Міністер внутрішніх справ Говард сказав, що наказ завести сильнішу контролю телевізії і відео-камер відбиває настрій великого народного затурбування". („Крищен Саєнс Монітор", 8-го листопада 1996 р., стор. 5).

Це так на Заході. А як же ж в Україні? Оце пи-

(Закінчення на стор. 3)

На Близькому...

(Закінчення зі стор. 1)

ла ізраїльтян поважати умови мирного ізраїльсько-палестинського договору. На думку Я. Арафата, тиск на Ізраїль повинні застосувати передусім ЗСА, Европейський союз, Японія, Норвегія, Йорданія, Єгипет і Росія. Я. Арафат відкинув чутки, нібито він плянує зустрітися з ізраїльським прем'єром Б. Нетаняґу. Ця зустріч, підкреслив палестинський керівник, можлива „тільки тоді, коли буде який-небудь прогрес на переговорах щодо виведення ізраїльських військ з Геброну".

Поступ жінок...

(Закінчення зі стор. 2)

участь жінок вільної України) та в реґіональній конференції в Букарешті поможе оформити національні стратегії специфічно для країн у переходовому економічно-соціяльному і політичному етапі. Український уряд робить заходи, щоб дорогою законів причинитися до покращення умов відносно здоров'я, освіти і праці, опіки над дітьми. Делегатка одначе признала, що великі труднощі полягають не лише в економіці, але у стереотипному думанні. Також наслідки нуклеарної катастрофи в Чорнобилі, які причинилися до збільшеної смертности при зменшеній кількості народжень, сповільнюють прогрес жінок. Пониження життєвого стандарту в наслідок загального збіднення найсильніше відчувають жінки і діти.

У громадському житті є помітний поступ. Уряд покликав нове міністерство для справ сім'ї, жінок і дітей (міністер Сузанна Станік), а новоухвалена Конституція України гарантує права жінок. Тепер завданням самих жінок є припильнувати, щоб правні постанови здійснювалося у практичному житті.

А на міжнародному терені в ООН на цьогорічну сесію зареєстровано чотири делегатки з України, які брали успішну участь у Другому і Третьому комітетах та на пленумі теперішньої асамблеї.

Обсервуючи дотеперішні акції в системі ООН відносно становища жінок, треба одначе зазначити, що усі „пляни акції, плятформи і декларації" й окремі параграфи у міжнародних конференційних заключних документах не мають сили договорів — з точки міжнародного права. Це радше напрямні для держав, для їхньої доброї волі і для прийняття відповідних законів. Український уряд позитивно сприймає усі ці документи і, підписуючись під ними, обіцяє сприяти „поступові жінок".

Ще б додати, що у справах жінок є лиш одна конвенція в категорії міжнародних гуманітарних договорів. Це конвенція про „Елімінацію усіх родів дискримінації супроти жінок", ухвалена Генеральною асамблеєю 1-го березня 1980 року, яку досі ратифікувало 153 держав, в тім числі й Україна. Ратифікуючи конвенцію, держави зобов'язалися узгіднити свої закони з нею та складати періодичні звіти про поступ у цьому напрямі (перед спеціяльним комітетом експертів). Одна з резолюцій Третього комітету, яку ухвалить Генеральна асамблея на цьогорічній сесії, закликає держави, які ще не ратифікували конвенції, приступити до договору чим скоріше, щоб осягнути універсальну ратифікацію до 2000 року і почати XXI століття без дискримінації жінок.

Друга дуже докладна резолюція, якою Третій комітет закінчив дебати над цією точкою аґенди Генеральної асамблеї, відноситься до справи здійснювання постанов декларації і плятформи Акції пекінської конференції та закликає держави творити свої національні комітети і пляни акцій (відповідно до своїх умов і можливостей), оформити національну стратегію на довшу мету. Також заохочує співпрацювати з іншими державами на реґіональних і підреґіональних конференціях — подібно як цьогорічна конференція в Букарешті, де українські делегатки брали активну участь.

Цими резолюціями Генеральна асамблея потверджує, що усі ці акції для поступу жінок є потрібні, щоб створити „мирний, справедливий і гуманний світ, опертий на людських правах і основних свободах, включаючи принцип рівности усіх людей...". Права жінок — це основні людські права в розумінні міжнародного гуманітарного права, а їх поправа лише причиниться до загального поступу людства, збереження миру і безпеки у світі.

Ще про...

(Закінчення зі стор. 2)

тання!.. Зловісно ж бо прозвучали слова київського публіциста Сергія Грабовського: „Діти, молодь. Чи не стануть вони 'пропащими поколіннями'? Чи не засмокче їх драговина напівблатної і геть неукраїнської маскультури, яка щедро експортується до України, головним чином з північного сходу?" („Від кого залежить незалежність?" „Свобода", 31-го жовтня 1996 р.).

Володимир Кульчицький-Ґут
Гембріллс, Мд.

Відбулися Надзвичайні загальні збори ЗУАДК

В суботу, 26-го жовтня ц. р., у власній домівці при 1206 Котман вулиці у Філядельфії відбулися Надзвичайні загальні збори Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету. У висліді цих зборів вибрано д-р Ларису Кий президентом ЗУАДК, а відходячому президентові д-рові Олександрові Біликові висловлено подяку за його довголітню працю у системі ЗУАДК. Всі інші члени Екзекутиви ЗУАДК залишилися ті самі, що були вибрані на останніх загальних зборах, які відбулися 2-го грудня 1995 року.

Надзвичайні загальні збори були скликані на рекомендацію Контрольної комісії, зголошеної на нарадах Ради директорів ЗУАДК, які відбулися 8-го червня 1996 року згідно з рішенням Екзекутиви ЗУАДК з 28-го вересня цього року. Контрольна комісія, покликаючись на цілий ряд недотягнень в діяльності адміністрації ЗУАДК, звинуватила за це президента ЗУАДК і запропонувала діючому президентові вотум недовір'я, яке у висліді тайного голосування Ради Директорів дало такий вислід: за вотум недовір'я 17 осіб, проти — 6, а дві особи від голосування утримались. Отже, Рада Директорів абсолютною більшістю голосів висловила вотум недовір'я тодішньому президентові ЗУАДК д-рові О. Біликові.

28-го вересня цього року відбулися наради Президії Екзекутиви ЗУАДК, а фактично засідання Екзекутиви, на якому було вирішено скликати Надзвичайні загальні збори ЗУАДК на 26-го жовтня 1996 року (за скликанням Надзвичайних загальних зборів було 16 осіб, а три особи були проти). Крім цього 16 осіб, членів Екзекутиви і Контрольної комісії (одна особа), підписали заяву, щоб на 28-го жовтня 1996 року скликати Надзвичайні загальні збори ЗУАДК (повна Екзекутива в той час складалася з 23-ох осіб).

Отже, згідно з вгорі наведеними рішеннями, 26-го жовтня 1996 року відбулися Надзвичайні загальні збори, які, між іншим, відкритим голосуванням висловили вотум недовір'я президентові д-рові О. Біликові (за вотум недовір'я було 61 голосів, проти 3 голоси, а 6 голосів утрималися). В додатку був внесок звільнити з головства (з позиції президента) д-ра О. Білика, який перейшов більшістю голосів (61 — за, 4 голоси проти, а 5 голосів утрималися). Після цього, на внесок номінаційної комісії, вибрано д-р Ларису Кий президентом ЗУАДК (59 голосів — за, 11 голосів утрималися). Збори також висловили подяку колишньому президентові д-рові О. Біликові за його довголітню працю в ЗУАДК. На кінець збори доручили Екзекутиві ЗУАДК підготувати і подати до відома української громади відповідний комунікат-заяву про ті зміни, які в останньому часі зайшли на терені ЗУАДК.

Тут слід ще подати, що вже на початку Надзвичайних загальних зборів група делегатів в числі 9 осіб з 17 голосами (всіх осіб на залі було 48 з 91 голосом) вийшли із залі нарад. З їх слів виходило, що їхнім бажанням було не допустити до відбуття цих Надзвичайних загальних зборів. Також треба згадати, що на самому початку зборів д-р О. Білик, відчитавши формальну заяву, залишив залю нарад, уважаючи ці збори „протистатутовими".

Методій Борецький

Л. Кучма привітав...

(Закінчення зі стор. 1)

словесних вправ на тему, хто і як любить народ та піклується про його благо. Треба спільно і предметно заради цього благополуччя працювати".

Покликаючись на те, що в Росії цього року річниця большевицького перевороту проголошена днем злагоди і примирення, Л. Кучма закликав українських політиків усвідомити свою відповідальність за Україну і припинити „гонитву за якимись примарними виграшами". Він, очевидно, мав на увазі ліві сили, які 7-го листопада провели у Києві та деяких інших містах України віча, присвячені „жовтневій революції".

Президент зупинився також на проблемах влади, які треба, на його думку, якнайскоріше вирішувати. „Україні потрібна цілісна і дієздатна система державної влади — це моє принципове становище, — підкреслив Л. Кучма. — І цього я неухильно добиваюся і буду добиватися як голова держави і гарант додержання Конституції".

С. Головатий пропонує...

(Закінчення зі стор. 1)

Голова парляменту Олександер Мороз у розмові з членами делегації Парляментарної асамблеї Ради Европи, яка відвідує Україну, теж сказав, що українське суспільство не готове до повного скасування смертної кари. Однак він зазначив, що Комісія Верховної Ради з питань законности і правопорядку розглядає цю проблему. Вже є законопроєкт, який передбачає заміну смертної кари довічним ув'язненням. О. Мороз також повідомив, що парлямент найближчим часом ухвалить закон про приєднання України до Европейської конвенції щодо запобігання тортурам.

Закрито перший...

(Закінчення зі стор. 1)

заклик закрити й решту блоків ЧАЕС, оскільки "небезпека великої ядерної трагедії існуватиме доти, доки вони працюють". Ніякої серйозної праці для підвищення безпеки "Саркофагу" не можна розпочинати, доки не буде зупинено і третій блок ЧАЕС, вважають представники Ґрінпіс. На третьому енергоблоці працює реактор РБМК з такими ж технічними недоліками, як на четвертому блоці, на якому сталася аварія у квітні 1986 року. Представники Ґрінпіс твердять, що третій енергоблок виробляє лише один відсоток усієї електроенергії України в той час, як 40 відсотків втрачається в наслідок її неефективного використання. Отож немає сумнівів, що зусилля треба спрямувати саме на ефективне використання енергії, а не на розвиток ядерної енергетики, вважають фахівці з Ґрінпіс.

До української спільноти в діяспорі!

Екзекутива Злученого Українського Американського Допомогового Комітету оцим бажає поінформувати українську громаду про те, що 26-го жовтня цього року, на рекомендацію Ради директорів з 8-го червня і згідно з рішенням Екзекутиви ЗУАДК з 28-го вересня цього року, відбулися згідно із статутом ЗУАДК. У висліді Надзвичайних загальних зборів, д-р Ларису Кий вибрано президентом ЗУАДК, а відходячому президентові д-рові Олександрові Біликові висловлено подяку за його довголітню працю для ЗУАДК. Всі інші члени Екзекутиви залишилися ті самі, що були вибрані на останніх загальних зборах ЗУАДК.

Причиною скликання Надзвичайних загальних зборів було певне сповільнення допомогової праці на терені ЗУАДК в той час, коли є дуже велика потреба таку діяльність поширити і пристосувати з огляду на конечну допомогу Україні і потребуючим українцям в діяспорі.

На превеликий жаль, в останньому часі деякі недруги ЗУАДК, використовуючи пресу і радіо, намагалися внести на форум ЗУАДК атмосферу недовір'я, чим нанесли велику шкоду цій заслуженій установі.

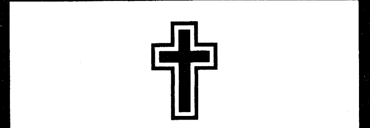
Після згаданих Надзвичайних загальних зборів Екзекутива ЗУАДК почала енергійно продовжувати успішну працю, щоб хоч частинно задоволити великі потреби незалежної України і знедолених українців, де б вони не жили.

Екзекутива ЗУАДК під проводом новообраного президента звертається до української громади на поселеннях далі підтримувати допомогову діяльність ЗУАДК на користь потребуючих українців взагалі, а незалежної України зокрема.

Екзекутива ЗУАДК

14-го листопада 1996 року

ТЕЛЕФОНІЧНЕ АМЕРИКАНСЬКЕ підприємство Ей-Ті-Енд-Ті повідомило, що від неділі, 1-го грудня, будуть піднесені ціни на телефонічні розмови на 5.9 відсотка. Це є найбільше підвищення в останніх трьох роках та її відчувають не тільки великі американські підприємства, але також приватні особи. В загальному населення прийняло цю вістку дуже нерадо, коментуючи, що вона себе не оправдує саме тепер, коли урядові чинники відкрили можливості до ривалізації поміж окремими підприємствами на цьому відтинку. Ем-Сі-Ай, друга велика телефонічна компанія, вже піднесла ціни на телефонічні розмови на 4.9 відсотка, а інші підуть тими самими шляхами.

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 30-го листопада 1996 р. на 66-му році життя, відійшла у вічність наша найдорожча дружина МАМА, БАБЦЯ,
СЕСТРА, БРАТОВА й ТЕТА

бл. п.

ПАРАСКЕВІЯ ПРЯТКА

У глибокому смутку залишилися:
чоловік — СТЕФАН
сини — БОГДАН з дружиною ХРИСТИНОЮ
— ЮРІЙ
внуки — ПЕТРУСЯ і
— СТЕПАН
сестра — АНАСТАЗІЯ ШПИНДА з чоловіком ПЕТРОМ
та ближча і дальша родина в ЗСА, Польщі й Україні.

ПОХОРОННІ обряди відбудуться :

ПАНАХИДА — понеділок 2-го грудня 1996 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми, при 126 E. 7th St. NY, NY.

ПАРАСТАС — у вівторок 3-го грудня, о год. 7:30 веч. в цьому ж заведенні.

ПОХОРОН — у середу 4-го грудня о год. 11:30 рано в церкві св. Юра, а відтак на український православний цвинтар св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна їй пам'ять!

У ФРАНЦІЇ ПРОДОВЖУЮТЬ СТРАЙК водії вантажних авт, які не погодилися зняти барикади на автових шляхах, що вже існують 11 днів та спаралізували увесь рух на терені Франції. Переговори з пред-ставниками адміністрації ідуть далі, а водії вимагають підвищення платень та відповідних забезпечень при відході на пенсію. Барикади зовсім замкнули переїзд до Німеччини та Еспанії і тепер державні чинники остерігають, що силою будуть старатися відкрити автові шляхи.

В пам'ять моєї дорогої приятельки **св. п. ТЕТЯНИ КОХАН** на Пресовий Фонд „Нашого Життя" складаю 50.00 дол., а другові д-рові Іванові Кохакові і дітям, висловлюю мої щиросердечні співчуття.

ОРИСЯ ОХРИМОВИЧ

В ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого улюбленого і незабутнього МУЖА і БАТЬКА

св. п. інж.

ЮЛІЯНА ОХРИМОВИЧА

відбудуться 18-го грудня 1996 р.
СЛУЖБИ БОЖІ
за вічний упокій його душі у слідуючих церквах:

8:30 ранку в церкві св. Івана Хрестителя у Виппані, Н. Дж.;
11:00 ранку в крипті св. Юра у Львові і в церкві Непорочної Діви Марії у Люрді — Франція.

Родину і приятелів просимо про молитви.

В св. п. зложено:
На Будівельний Фонд Українського Музею в Ню Йорку — 500.00 дол.
На Інститут Українських Студій у Гарварді — 500.00 дол.

Орися Охримович, Андрій Охримович
д-р Христина Охримович-Охрепкий з мужем д-ром Яковом, Юлія Охримович.

З глибоким смутком повідомляємо, що 29-го листопада 1996 року упокоїлася в Бозі в Синнаминсон, Н. Дж., на 90-му році життя наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

АННА з БІЛИНСЬКИХ-ТАРАСОВИЧ КУЛЬЧИЦЬКА-ҐУТ

вдова по Дмитрові Кульчицькому-Ґут, Інспекторові Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові та головного фінансового секретаря СУК „Провидіння"

ПАРАСТАС буде відправлений в п'ятницю 6-го грудня ц.р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Насевичів, при 109 Іст Тейбор Ровд у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН відбудеться в суботу 7-го грудня 1996 р. о год. 10-ій ранку із української католицької церкви св. Михаїла, 675 Куперлендінг Ровд, Черрі Гилл, опісля на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Па.

Горем прибиті:
син — БОГДАН з дружиною ХРИСТИНОЮ
донька — МОТРЯ з мужем д-ром МИКОЛОЮ БОГАТЮКОМ
внуки — ДМИТРО КУЛЬЧИЦЬКИЙ з дружиною МАРСЕЛЕЮ
— ДАНЬО КУЛЬЧИЦЬКИЙ з дружиною ЛІЗОЮ
— ЯРКО КУЛЬЧИЦЬКИЙ з дружиною МАРТОЮ
— д-р ЮРІЙ БОГАТЮК
— д-р АНДРІЙ БОГАТЮК
— д-р ОЛЕКСАНДЕР БОГАТЮК з дружиною ХРИСТИНОЮ і сином МИКОЛОЮ
братова — ГАЛИНА КУЛЬЧИЦЬКА
братанок — ХРИСТІЯН КУЛЬЧИЦЬКИЙ з дружиною ДЗВЕНИСЛАВОЮ і з синами та їх родинами
ближча і дальша родина в розсіянні і в Україні.

Замість квітів просимо складати датки на добродійні цілі.

П О Д Я К А

з волі Всевишнього 27-го серпня 1996 р. відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, БРАТ і СТРИЙКО

сл. п.
мґр фармації

МОДЕСТ-КСЕНОФОН КУЗЬМОВИЧ

Цією дорогою складаю сердечну подяку Всечеснішому Монсеньйорові о. Якову Мельникові і Всечеснішому отцю Всилеві Сівінському за відправлення похоронних відправ у похоронному заведенні Насевичів, за відслуження св. Літургії у церкві Благовіщення (Melrose), за відпровадження покійного Модеста на вічний спочинок і запечатання його гробу на цвинтарі св. Марії на Fox-Chase.

Сердечно дякую всім тим, що взяли участь у Панахиді, в похоронних відправах, за їх участь у святій Літургії, і за те, що відпровадили покійного на цвинтар, а зокрема тим, що несли домовину. Дуже дякую і тим, що були на поминках.

Найсердечніше дякую Евгенії Ґардецькій, яка в часі неприсутности моїх дітей день і ніч стояла зі мною при покійнім під час його побуту в шпиталі.

Щиро дякую за щедрі пожертви на Служби Божі за спокій душі бл. п. Модеста, за щедрі пожертви на Стипендійний Фонд СУА і для сиріт в Україні через 43-ій Відділ СУА, зокрема Анні Максимович голові 43-го Відділу СУА, яка зорганізувала збірку.

Щиросердечно дякую за пожертву на Культурно-освітній центр і за чудові квіти, які покійний так дуже любив.

Дуже дякую похоронному заведенню Насевича за взірцеве переведення похорону.

<u>На Служби Божі зложили по 10 дол.:</u>

Теодора Кузьмович, д-ри Трувор і Христина Кузьмович, д-ри Марта і Олексій Ценки, Іван і Анна Дзівак, Антін Бачмага, Евгенія Ґардецька, Софія і Яра Коморовські, родини Волошин і Новаківські, д-р Александер і Іванна Білик, д-р Роман і Анна Максимович, д-р Андрій і Перри Максимович, Ірена Райнер, Богдан Луців, Юрій і Марія Луців, Рома і Роман Когут, Мелянія і Орест Сарахман, Юлія і Ольга Якубовські, Боганна Никилюк, Роз і Віліям Ференц.

<u>На стипендії для студентів і сиріт в Україні</u> через 43-ій Від-діл СУА зложили:

	300 дол.	д-ри Марта і Олексій Ценки;
	220	Теодора Кузьмович;
	200	д-ри Трувор і Христина Кузьмовичі;
по	50	д-р Роман і Анна Максимович, Маркіян і Люба Онуферко;
	35	Мирослава Новаківська-Волошин;
	30	Ярослава Кравчук;
	25	Іван і Наталка Головінські;
по	20	Евгенія Ґардецька, Софія і Яра Коморовські, Олена Ощипко, Каролина Конрад;
по	10	Іван і Анна Дзівак, Володимир і Віра Дзівак, Антін Бачмага, Марта Ощипко, Людмила Чайківська, Марія Куземська, Олена Шиприкевич, Марія Евсевська, Ольга Лукасевич, Оксана Поритко, Надія Оранська, Катруся Березяк, Анна Олійник, Марія Романець, Марія Данилів, Анна Суха, Ольга Диміцька, Анастазія Жилава, Стефанія Григорчук, Стефанія Ракоча;
по	5	Іванна Субтельна, Наталія Пуйда.
Разом		1,200 дол.

<u>На Культурно-Освітній Центр зложили:</u>

50 дол. Теодора Кузьмович;
25 інж. Александер і Ірена Михалюки.

Квіти прислали: Евгенія Ґардецька, Христина і Любомир Кушніри, Александра і Еріка Мінзяк.

Ще раз усім дуже дякую.

Дружина — ТЕОДОРА

В Чикаґо громада відзначила Листопадовий Чин

Здавалося б, що після здобуття державної незалежности Україною тому п'ять років, вже немає більше потреби відзначати інші державо-творчі акти з минулого, такі акти, як Листопадовий Чин, дати 22-го січня 1918–19 років, акт 30-го червня 1941 року чи інші.

Українська чикаґська громада так не думає. Як у минулому, так і тепер, вона продовжує відзна-чати ті дати. До тих, що кажуть: „Нащо нам продовжувати справляти свята та академії?", є одна відповідь: нам немає чого соромитись нашого геройського минулого, а ще більше — ми не сміємо його забувати. Саме в цьому розмислі українська чикаґська громада відзначила і цього року річницю Листопадового Чину. Відзначення відбулося в неділю, 10-го листопада, в залі школи св. о. Миколая.

Програма святкувань почалася апелем комбатанських та молодечих організацій, які організовано зі своїми знаменами віддали поклін і шану творцям Листопадового Чину. Листопадові святкування відкрив голова Іллинойського Відділу УККА інж. Орест Бараник.

Як це годиться, в програмі святкувань було включене святкове слово, яке приготував о. крил. Іван Кротець, а виголосив його о. Мирон Панчук із парафії свв. Володимира і Ольги.

Коли ми прислухалися до святкового слова, ми ще більше відчули і переконалися, що важних дат нашого минулого ми не сміємо забувати. Святкове слово було глибоко обдумане, з критичною, але об'єктивною оцінкою нашого минулого та з переконливим накресленням побудови мосту в майбутнє.

Програма концерту для відзначення Листопадового Чину складалася з різноманітних точок. Завжди миле враження на присутніх робить виступ дітей. Так було і цим разом, як виступив хор „Євшан-Зілля" української катедральної школи св. о. Миколая під мистецьким керівництвом Марти Стадник. Учні виконали три пісні, переплітаючи їх збірними деклямаціями. Першою піснею була „Молитва за Україну", муз. М. Барабаша, а відтак слідували: рецитація „Перший листопад" Р. Завадовича, пісня „Гей, там на горі Січ іде", муз. Я. Степового, і знову рецитація — уривок вірша В. Сосюри „Любіть Україну". Останньою точкою хору „Євшан-зілля", виконавці якого своєю бадьорою диспозицією підносили веселий настрій у слухачів, була пісня „Там далеко", муз. О. Тарнавської.

ОДУМівське тріо бандуристок — Галя Кособгор, Мотря Пошиваник та Оксана Родак-Луценко — чарувало присутніх грою на бандурі, презентуючи присутнім чотири музичні точки: „Запорізький марш", муз. Є. Адамцевича, „Ой, на горі, там женці жнуть" та „Їхав козак за Дунай" в обр. М. Лобко, і на кінець „Гомін степів" Г. Китастого. Ще окремо при фортепіяновому супроводі Наді Савин-Вірхнянської О. Родак-Луценко виконала на бандурі концертну п'єсу на дві українські народні пісні, муз. К. М'яскова.

В іншій точці рецитаторка Марія Климчак викликала в багатьох сльози на очах своїм виконанням деклямації „Баляда про стрілецьку шапку", А. Курдидика.

Та найбільшу насолоду знайшла публика у виступі солістки Львівської Опери Лесі Грабової, яка, при фортепіяновому супроводі Н. Савин-Вірхнянської, чарувала присутніх своїм в місцях ніжним і барвистим, а в інших місцях, могутнім і багатим та високої досконалости голосом. В своєму першому виході солістка виконала українську народну пісню „Ой, не світи місяченьку", „Соловейко", муз. Б. Кропивницького, та в'язанку популярних стрілецьких пісень. В своєму другому виході солістка подарувала присутнім народню пісню „Нащо мені чорні брови", арію з опери „Наталка Полтавка", та „Бабине літо", муз. Січинського. Присутні щедро нагороджували оплесками всіх виконавців, а найбільше солістці Лесі Грабовій.

Останньою точкою концерту був виступ чоловічого хору „Сурма" під диригентурою проф. Романа Андрушка та при фортепіяновому супроводі д-р Катерини Кішки. Українська чикаґська громада звикла ставитися до хору „Сурма", як громадського хору, незалежно від того чи він виступає як мішаний, чи тільки в жіночому або чоловічому складі. Кожний виступ „Сурми" громада зустрічає тепло, та й ще з радістю, що такий хор в Чикаґо існує. А як хор заспіває так, як заспівав цим разом, то радості в громади немає меж. На святкуваннях хор виконав: „За рідний край", муз. М. Гайворонського, „Карпатські січовики", муз. Г. Китастого, в'язанку стрілецьких пісень „Стрілецьким шляхом", муз. М. Гайворонського, і на додаток „Засяло сонце золоте", муз. І. Недільського.

Програму свята закінчено відспіванням українського національного гимну.

Лука Костелина

Український Народний Союз та Видавництво „Свобода" складають щирі гратуляції Кооперативній Касі „Самопоміч" у Чикаґо з нагоди 45-ліття цієї заслуженої установи, а членам Дирекції — подяку за фінансову підтримку щоденника „Свобода" у формі пожертви в сумі 1,000 дол, зложених з нагоди ювілею „Самопомочі" в Чикаґо.